

Sporočilo za javnost

Slovenska mreža nevladnih organizacij s partnerji iz Evrope poziva k umiku predloga zakona o konoplji za omejeno osebno uporabo zaradi kršitev prava EU in OZN

Ljubljana, 12. avgust 2025 – Članice Slovenskega združenja za kronične nenalezljive bolezni (ZKNB) in številne podporne organizacije iz Evrope so danes na Evropsko komisijo, slovenske politične stranke in Vlado RS naslovile poziv k takojšnjemu umiku predloga zakona o konoplji za omejeno osebno uporabo. Po mnenju podpisnikov poziva predlog zakona, ki ga obravnava Državni zbor, predstavlja resno kršitev zavezujočih mednarodnih konvencij OZN, schengenske zakonodaje ter Pogodbe o delovanju Evropske unije, hkrati pa odpira vrata številnim tveganjem za javno zdravje in varnost.

»Zakon, kot je predlagan, ne pomeni 'omejene uporabe', temveč dejansko legalizacijo konoplje za osebno rabo, kar bo imelo dolgoročne negativne posledice za zdravje, varnost in družbeno blaginjo«, je ob tem poudaril **Matej Košir** z Inštituta »Utrip« in mreže »Preventivna platforma«. Predlog zakona krši Enotno konvencijo o mamilih iz leta 1961, Konvencijo o psihotropnih snoveh iz leta 1971 in Konvencijo OZN iz leta 1988, saj dovoljuje posedovanje, gojenje in prenos konoplje za osebno uporabo izven izrecnih izjem za medicinske in znanstvene namene. Določbe omogočajo tudi brezplačen prenos konoplje med polnoletnimi osebami brez nadzora, kar je v nasprotju z Izvedbenim sporazumom k schengenski konvenciji, ki zahteva preprečevanje nezakonite trgovine z drogami. Takšna ureditev bi lahko spodbudila tudi pojav t. i. »konopljinega turizma« in negativno vplivala na notranji trg EU. »Slovenija bi se z uveljavitvijo tega zakona postavila v neposredno nasprotje z zavezujočim mednarodnim pravom in evropskimi obveznostmi«, je dodal **Franč Zalar**, predsednik ZKNB.

Resno pomanjkljivost predstavlja tudi odsotnost omejitev glede najvišje dovoljene vsebnosti THC v konoplji, kar pomeni tveganje, da se bo na trgu pojavila legalno povsem dostopna visoko potentna konoplja z vsebnostjo THC do 35–40 %, kar je povsem nesprejemljivo z vidika javnega zdravja, zlasti duševnega zdravja, ter prometne varnosti, preventive na delovnih mestih in drugih področjih. »Sprejem zakona bo skoraj zagotovo, glede na izkušnje držav, ki so že legalizirale konopljo (Kanada in posamezne zvezne države ZDA), tudi pri nas vplival na povečanje števila voznikov pod vplivom konoplje. Posledično lahko pričakujemo občutno poslabšanje prometne varnosti in s tem ogrožanje vseh udeležencev v prometu«, je izpostavil **David Razboršek** z Zavoda Vozim. Poleg tega predlog zakona dopušča uporabo konoplje na javnih površinah in v zasebnih prostorih, kjer so lahko prisotni otroci in mladostniki, ter celo v določenih zdravstvenih ustanovah, kar strokovnjaki ocenjujejo kot neposredno nasprotje z

Listino EU o temeljnih pravicah, načeli zaščite otrok in Konvencijo OZN o otrokovih pravicah. *»Otroci in mladostniki bodo neizogibno bolj izpostavljeni tveganjem uporabe konoplje – neposredno in posredno – kar je v nasprotju z našimi obvezami do zaščite najmlajših«,* je opozorila **Manca Kozlovič** z Mladinske zveze Brez izgovora Slovenija.

Predlog zakona je naletel na ostro nasprotovanje strokovne javnosti, vključno z Razširjenim strokovnim kolegijem za psihiatrijo, ki opozarja na resne duševne, socialne in zdravstvene posledice takšne ureditve, ter Razširjenega kolegija za medicino dela, prometa in športa, ki opozarja na negativne posledice ureditve, ki delodajalcem preprečujejo testiranje zaposlenih na vsebnost THC ob rednih zdravstvenih pregledih. Strokovnjaki opozarjajo, da zakon ne zagotavlja ustreznih zaščitnih mehanizmov ter tvega normalizacijo uporabe konoplje, zlasti med mladimi in drugimi ranljivimi skupinami. *»Iskati moramo rešitve, ki temeljijo na javnem zdravju in varnosti, ne pa na komercialnih interesih in normalizaciji uporabe drog«,* je zaključila **Mihaela Lovše** s Slovenske zveze za javno zdravje, okolje in tobačno kontrolo.

Podpisniki pozivajo Evropsko komisijo, da v okviru svojih pristojnosti izvede temeljit pravni pregled predloga zakona, ter Vlado RS in vse parlamentarne stranke, da predlog nemudoma umaknejo iz zakonodajnega postopka.

Za dodatne informacije in pojasnila smo vam na voljo na telefonski številki **(031) 880-520** ali e-poštnem naslovu: info@sncda.si.

Lep pozdrav,

Franč Zalar, predsednik zKNB in podpredsednik Društva za zdravje srca in ožilja

Matej Košir, direktor Inštituta »Utrip« in vodja mreže »Preventivna platforma«

David Razboršek, direktor Zavoda Vozim

Manca Kozlovič, predsednica Mladinske zveze Brez izgovora Slovenija

mag. Nataša Jan, direktorica Društva za zdravje srca in ožilja Slovenije

Neža Polh, generalna sekretarka Slovenske zveze za javno zdravje, okolje in tobačno kontrolo

Tomaž Gorenc, direktor Inštituta za zdravje in okolje

Priloga:

- Pismo Evropski komisiji s pozivom za ukrepanje